

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

О.О. Новомлинець

«_____» _____ 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування вступників за освітнім ступенем «бакалавр»
за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»
на базі освітнього рівня «фахового молодшого бакалавра»
(ОКР «молодший спеціаліст, ОКР «спеціаліст/магістр»))

Затверджено на засіданні
кафедри правоохоронної
діяльності та загально-
правових дисциплін
(Протокол №3 від «10» лютого 2025 р.)

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
II. ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ І ТЕМ	4
2.1. Перелік питань з дисципліни „Теорія держави і права”	4
2.2. Перелік питань з дисципліни „Конституційне право України”	4
2.3. Перелік питань з дисципліни „Історія держави і права України”	5
2.4. Перелік питань з дисципліни „Кримінальне право”	6
2.5. Перелік питань з дисципліни «Адміністративне право»	8
III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ	11
IV СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	12

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1098 від 13.10.2021 р., а також Правил прийому до Національного університету «Чернігівська політехніка» в 2022 році, затверджених Вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» 30 листопада 2021 р., для вступників на продовження навчання для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» на базі раніше здобутого освітнього ступеня проводяться фахові вступні випробування.

Мета конкурсних випробувань – створення рівних можливостей для вступу на навчання за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» (освітній ступінь бакалавр) на основі перевірки теоретичних знань у галузі права та навичок їх застосування на практиці.

Програма складається з 4 розділів та інтегрує зміст програм навчальних дисциплін з різних галузей права.

У ході конкурсних вступних випробувань абітурієнти повинні продемонструвати **вміння**:

- аналізувати, тлумачити та застосовувати законодавство України з різних галузей права;
- давати кваліфіковану консультацію з питань реалізації громадянами своїх прав і свобод;
- давати оцінку юридичним фактам, вибирати різноманітні правові моделі поведінки суб'єктів, що найбільш повно відповідають їх інтересам;
- аналізувати та тлумачити юридичні норми;
- самостійно систематизувати й застосовувати знання у сфері конституційного, адміністративного, кримінального права.

Програма фахових випробувань складається з пояснювальної записки, переліку питань з навчальних дисциплін, критеріїв оцінки знань абітурієнтів та списку рекомендованих джерел з дисциплін.

II. ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ І ТЕМ

2.1 Перелік питань з дисципліни «Теорія держави і права»

Основні теорії походження держави і права. Поняття та основні ознаки держави. Типологія держав. Поняття, ознаки, зміст і значення функцій держави. Поняття і види форм державного правління. Форма державного устрою. Поняття і види державно-правового режиму. Механізм держави: поняття, структура, значення. Поняття державного апарату. Орган держави: поняття, ознаки, види. Класифікація державних органів.

Поняття права: ознаки, функції. Поняття і значення принципів права. Правова система: поняття та структура, основні елементи. Правова сім'я як сукупність національних правових систем. Соціальні норми: поняття, сутність, ознаки, класифікація. Норми права: поняття, основні ознаки. Класифікація норм права. Структура норми права: гіпотеза, диспозиція та санкція, їх загальна характеристика.

Поняття форми (джерела) права. Загальна характеристика основних історичних форм права. Нормативний акт основне та найважливіше джерело сучасного права вітчизняної правової системи: ознаки, структурні елементи. Класифікація нормативно-правових актів за юридичною силою. Поняття, суть і види підзаконних нормативних актів.

Законотворчість як діяльність вищих представницьких органів держави. Поняття, основні ознаки та структура системи права. Предмет і метод правового регулювання як основні критерії поділу системи права. Загальна характеристика основних галузей права і законодавства.

Поняття, суть і види систематизації законодавства України. Поняття і основні ознаки правовідносин. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин. Поняття та основні форми реалізації норм права. Застосування норм права, як специфічна форма його реалізації. Поняття, суть і види тлумачення норм права. Поняття і суть правомірної поведінки особи. Поняття, основні ознаки, класифікація правопорушень. Поняття, основні ознаки і принципи юридичної відповідальності. Поняття і суть презумпції невинуватості як юридична гарантія законності і правопорядку, прав і свобод громадян. Підстави юридичної відповідальності: склад правопорушення, причинний зв'язок, деліктоспороможність (осудність, дієдатність) тощо. Поняття, суть і основні форми і види правового виховання населення: правова пропаганда, правова агітація, правова просвіта, правове навчання і юридичний всеобуч. Поняття правового нігілізму: причини і умови походження, форми і види.

2.2 Перелік питань з дисципліни «Конституційне право України»

Поняття конституційного права України як галузі права, його місце і роль у національній системі права. Предмет і метод конституційно-правового регулювання та їх особливості. Принципи конституційного права України.

Система конституційного права як галузі права. Особливості та види

конституційно-правових норм. Поняття та класифікація конституційно-правових інститутів. Поняття та загальна характеристика конституційно-правових відносин. Юридичні факти у конституційному праві. Джерела конституційного права як галузі права. Конституційно-правова відповідальність та її особливості.

Поняття конституції та її сутність. Форма, структура, класифікація, функції, способи прийняття, конституцій. Порядок внесення змін та доповнень до Конституції України. Конституціоналізм в Україні.

Поняття, засади конституційного ладу і його співвідношення з державним ладом.

Конституційне закріплення форми держави. Державний суверенітет: поняття та елементи. Конституційне закріплення ознак України як правової держави.

Економічні та політичні засади конституційного ладу в Україні. Конституційні принципи культурної та мовної політики. Захист конституційного ладу в Україні.

Основні положення сучасної концепції прав людини та їх відтворення в Конституції України. Громадянство України: поняття, ознаки, принципи, підстави і умови набуття, особливості припинення. Конституційно-правовий статус біженців, осіб, які потребують тимчасового захисту та внутрішньо переміщених осіб.

Права і свободи людини і громадянина, їх співвідношення. Конституційні обов'язки людини і громадянина. Конституційні гарантії захисту та практичного здійснення прав та свобод людини і громадянина.

Поняття виборів, виборче право. Поняття та види виборчих систем. Поняття, соціальна функція та види референдумів.

Поняття та загальна характеристика Верховної Ради України. Основи правового статусу народного депутата України. Поняття, склад, порядок формування Кабінету Міністрів України. Конституційний статус Президента України. Конституційно-правові основи судової влади та прокуратури в Україні .

Конституційні основи адміністративно-територіального устрою України.

2.3 Перелік питань з дисципліни «Історія держави і права України»

Наукова періодизація історії держави і права України.

Утворення і розвиток держави з центром у Києві. Теорії походження Київської Русі. Суспільний та державний лад Київської Русі. Джерела та основні риси права Київської Русі. Основні редакції «Руської Правди».

Приєднання українських земель до Великого князівства Литовського і Королівства Польського та зміна їх політико-правового становища.

Особливості суспільного устрою. Державний лад.

Судова система на українських землях у XIV – XVI ст. Судова реформа 1564-1566 рр. у Великому Князівстві Литовському.

Джерела та основні риси права Великого Князівства Литовського.

Утворення держави Речі Посполитої. Люблінська унія 1569 р. Зміни в

політично-правовому становищі українських земель.

Організація реєстрового козацтва.

Державницька програма Б. Хмельницького.

Буржуазні реформи II половини XIX ст.

Зміни в політичному ладі України після революції 1905-1907 рр.

Соціально-економічне та політичне становище України напередодні Лютневої (1917 р.) революції. Перемога Лютневої революції. Ліквідація монархії. Початок створення в Україні нових політичних структур.

Тимчасовий уряд та його органи в Україні.

Становлення Української Народної Республіки (УНР), діяльність Центральної Ради. Основний зміст чотирьох універсалів. Конституція УНР 1918 р., її зміст і значення.

Гетьманська держава П. Скоропадського. Державне будівництво Гетьманату.

Українська Народна Республіка часів Директорії.

Становлення і розвиток Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР)

Проголошення Української Радянської Республіки. Центральний Виконавчий Комітет Рад. Радянський уряд України - Народний Секретаріат. Радянське державне будівництво у грудні 1917 р. - березні 1918 р. II Всеукраїнський з'їзд Рад. ЦВК Рад України. Народний Секретаріат. Місцеві Ради. Надзвичайні органи Радянської влади. Створення радянського суду. Створення основ радянського права.

III з'їзд Рад робітничих, селянських та червоноармійських депутатів у Харкові (6-10 березня 1919 р.) - Прийняття Конституції УСРР.

Утворення СРСР. Правові основи входження УСРР до складу Союзу РСР. Конституція СРСР 1924 р.

Кодифікація українського радянського законодавства. Законодавство Союзу РСР та його дія в УСРР.

Конституція УРСР 1937 р. та її декларативний характер. Система органів влади і управління за Конституцією.

Конституція УРСР 1978 р. Перебудова державного апарату згідно з Конституцією.

Демократизація суспільно-політичного життя в Україні у другій половині 80-х рр. Реформа державного апарату.

Декларація про державний суверенітет УРСР від 16 липня 1990р.

Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р.

2.4 Перелік питань з дисципліни «Кримінальне право»

Поняття кримінального права. Поняття, структура та тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі.

Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності, її поняття та ознаки. Момент виникнення та припинення кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності.

Структура Кримінального кодексу України. Диспозиція і санкція статей

Особливої частини КК: поняття та види.

Поняття кримінального правопорушення у законі, його ознаки. Місце кримінального правопорушення в системі правопорушень. Відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень. Класифікація кримінальних правопорушень за ступенем тяжкості. Її значення для кримінальної відповідальності та покарання.

Поняття складу кримінального правопорушення і його значення. Елементи та ознаки складу кримінального правопорушення, їх зміст і органічна єдність. Види складів кримінальних правопорушень. Поняття об'єкта кримінального правопорушення та його значення. Класифікація (види) об'єктів кримінальних правопорушень, їх значення. Види безпосереднього об'єкта. Поняття предмета кримінального правопорушення та його місце у структурі складу кримінального правопорушення. Відмінність предмета від об'єкта кримінального правопорушення.

Поняття об'єктивної сторони кримінального правопорушення, її обов'язкові та факультативні ознаки. Значення об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Поняття та ознаки діяння, його види. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення: поняття, види та значення. Кримінальні правопорушення з матеріальним та формальним складами, значення такого поділу. Причинний зв'язок у кримінальному праві та його значення. Види причинного зв'язку. Спосіб, засоби, обставини, місце, час вчинення злочину як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону кримінального правопорушення, їх кримінально-правове значення.

Поняття суб'єкта кримінального правопорушення в кримінальному праві, його види. Фізична особа як обов'язкова ознака суб'єкта. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта кримінального правопорушення. Поняття осудності та її критерії. Поняття неосудності за кримінальним правом та її критерії. Наслідки визнання особи неосудною. Обмежена осудність, її значення. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені у стані сп'яніння, та її обґрунтування. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Загальний та знижений вік кримінальної відповідальності.

Поняття суб'єктивної сторони кримінального правопорушення, її ознаки та значення. Поняття вини та її значення. Форми вини у кримінальному праві, їх значення для кваліфікації кримінального правопорушення і призначення покарання. Умисел і його види. Інтелектуальні та вольові ознаки прямого та непрямого умислу. Необережність та її види. Кримінальна протиправна самовпевненість, її інтелектуальні та вольові ознаки. Відмежування від непрямого умислу. Кримінальна протиправна недбалість, її об'єктивний і суб'єктивний критерії. Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення за КК України. Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення. Момент закінчення кримінальних правопорушень з матеріальним та формальним складом. Незакінчене кримінальне правопорушення, його види. Готування до

кримінального правопорушення, його поняття та види. Відмежування готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру. Замах на кримінальне правопорушення, його поняття та види. Відмежування замаху від готування до кримінального правопорушення. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення.

Поняття співучасті, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види співучасників. Форми співучасті. Кримінальна відповідальність співучасників, її підстави та межі.

Соціальна та юридична характеристика повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень. Поняття та види одиничного кримінального правопорушення. Повторність кримінальних правопорушень, її ознаки та види. Сукупність кримінальних правопорушень, її ознаки та види. Відмежування сукупності кримінальних правопорушень від одиничного кримінального правопорушення, повторності кримінальних правопорушень та конкуренції норм. Рецидив кримінальних правопорушень, його ознаки та види. Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень.

Поняття, передумови, підстави та порядок звільнення від кримінальної відповідальності. Види звільнення від кримінальної відповідальності та його наслідки.

Ознаки та мета покарання, їх визначення за Кримінальним кодексом України. Поняття, ознаки і значення системи покарань за кримінальним законом. Види покарань.

Судимість, її поняття та значення. Підстава виникнення судимості. Строк, протягом якого особа визнається такою, що має судимість. Правові наслідки судимості.

Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Підстави їх застосування. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру та умови їх застосування. Примусове лікування. Підстава застосування та порядок здійснення примусового лікування. Особи, до яких застосовується примусове лікування.

2.5 Перелік питань з дисципліни «Адміністративне право»

Предмет правового регулювання адміністративного права. Особливості предмета правового регулювання адміністративного права на сучасному етапі. Поняття методів правового регулювання адміністративного права, їх види та способи реалізації. Поняття адміністративного права як науки, навчальної дисципліни та галузі права. Система адміністративного права. Особливості побудови системи адміністративного права.

Поняття джерел адміністративного права. Підстави класифікації джерел адміністративного права. Конституція України – основне джерело адміністративного права. Кодифіковані акти як джерела права. Проблеми застосування підзаконних правових актів як джерел пізнання в адміністративному праві.

Поняття норми адміністративного права. Загальні та спеціальні ознаки адміністративно-правових норм. Структура норм адміністративного права: гіпотеза, диспозиція, санкція та заохочення. Види заохочень в адміністративному праві. Види адміністративних норм. Взаємодія норм адміністративного права з нормами інших галузей права.

Поняття адміністративних правовідносин, їх загальні та специфічні ознаки. Підстави класифікації та види адміністративних правовідносин. Структура адміністративних правовідносин. Проблеми визначення об'єкта адміністративного правового відношення. Юридичні факти як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин.

Поняття і ознаки суб'єктів адміністративного права. Класифікація суб'єктів адміністративного права. Громадяни як суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правовий статус іноземців і біженців. Правове регулювання права притулку – гарантія захисту прав іноземців в Україні. Підприємства і установи – колективні суб'єкти адміністративного права. Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права. Особливості адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування.

Загальна характеристика органів виконавчої влади як суб'єктів адміністративного права. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади. Правове становище Кабінету Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права. Місцеві органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.

Поняття форм державного управління. Класифікація форм державного управління, правові та неправові форми державного управління. Особливості, ознаки адміністративних договорів як форм управлінської діяльності.

Поняття правових актів державного управління та їх юридичне значення. Вимоги до актів державного управління та наслідки їх недотримання. Класифікація актів державного управління. Нормативні та індивідуальні акти управління. Адміністративний договір як форма державного управління: ознаки, суб'єктний склад, особливості правового регулювання та сфера застосування.

Поняття адміністративно-правових методів та їх класифікація. Поняття та види заходів попередження адміністративних правопорушень. Особливості застосування вогнепальної зброї. Адміністративне затримання громадян. Поняття та особливості державного примусу. Класифікація та загальна характеристика заходів адміністративного примусу. Поняття та види адміністративних стягнень за законодавством України.

Поняття та склад адміністративного правопорушення. Об'єкт адміністративного правопорушення, його види та значення для адміністративно-правової кваліфікації. Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення, прояви та ознаки об'єктивної сторони протиправних адміністративно-караних діянь. Суб'єкт адміністративного правопорушення, ознаки суб'єктів. Вина – основна ознака суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення

Поняття та риси адміністративної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Вчинення адміністративного проступку

умисно. Вчинення адміністративного проступку з необережності. Вік, з якого настає адміністративна відповідальність.

Обставини, які виключають адміністративну відповідальність: а) крайня необхідність; б) необхідна оборона; в) неосудність. Звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення. Порядок та строки притягнення до адміністративної відповідальності. Проблеми відшкодування шкоди внаслідок незаконного притягнення до адміністративної відповідальності.

Адміністративні правопорушення, що посягають на трудові права громадян та здоров'я населення. Характеристика та суспільна шкідливість правопорушень, що посягають на власність. Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, пам'ятників історії та культури: ознаки та види. Адміністративні правопорушення в галузі сільського господарства та ветеринарії, їх значення. Поняття та специфіка адміністративних правопорушення на транспорті. Значення та проблеми застосування заходів адміністративної відповідальності за правопорушення проти громадського порядку. Адміністративні правопорушення, що посягають на порядок управління. Поняття та засади адміністративної відповідальності за порушення виборчих прав.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Фахове вступне тестування проводиться згідно з Правилами прийому до Національного університету «Чернігівська політехніка» в 2025 році, з метою перевірки знань та визначення рівня фахової підготовки вступника.

Вступники, які мають диплом фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальностей, мають можливість вступити на споріднену спеціальність бакалавра. Такі вступники зараховуються за результатами фахового випробування у вигляді тестування. Тестовий білет складається з 20 питань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 10 балів. Результати фахового вступного випробування оцінюються в балах за шкалою від 100 до 200 балів. Особи, які отримали на фаховому вступному випробуванні менше 125 балів, не допускаються до участі в конкурсі.

Конкурсний відбір проводиться на вакантні місця ліцензійного обсягу. В разі, коли на одне місце претендують декілька вступників з однаковим результатом іспиту, приймальна комісія враховує середній бал додатку до диплому.

IV СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/conv>.
2. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02.06.2016 р. № 1401-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-19>
3. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року: Закон України від 17.07.1997 р. № 475/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-004>
4. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1906-15>
5. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03. 2004 р. № 1629-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>
6. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. № 2136. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2136-19>
7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 2453-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
8. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
9. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
10. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. №1697-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Адміністративне право : підручник / Ю. П. Битяк, І. М. Балакарева [та ін.]; ред. Ю. П. Битяк; Міністерство освіти і науки України, Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2020. 391 с.
2. Адміністративне судочинство в питаннях та відповідях: навч. посіб. / Н. Ю. Задирака, В. Клинчук [та ін.]; Київський національний університет ім. Т. Шевченка. К.: Дакор, 2019. 224 с.
3. Бородін І.Л. Адміністративне право України: підручник / І. Л. Бородін; Міністерство освіти і науки України, Національний авіаційний університет. К.: Алерта, 2019. 547 с.
4. Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, прав, конструкції та наук, концепції): Навч. посіб. / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. К.: Юрінком інтер, 2008. 400 с.
5. Загальна теорія держави і права: Підручник для студентів юридичних навчальних закладів / за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М.В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.

6. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваїте, 2015. 392 с.
7. Історія держави і права України: Підручник. – у 2-х т. / За ред. В.Я. Тація, А.Й. Рогожина. К.: Видавничий дім “Ін Юре”, 2003.
8. Кодекс адміністративного судочинства України: наук.-практ. комент. / О. В. Гетманцев, В. В. Гордєєв [та ін.]; ред. М. М. Ясинок. К.: Алерта, 2018. 530 с.
9. Кравчук М.В. Теорія держави і права : (опорні конспекти) : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 523 с.
10. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Т. 1. Загальні засади /П.С. Берзін; Київський національний університет ім. Т. Шевченка, юридичний факультет. 2-е вид., випр. і доп. К.: Дакор, 2019. 561 с.
11. Кульчицький В.С. Історія держави і права України: Підручник / Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. К.: Вид. Дім „Ін Юре”, 2007. 624 с.
12. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан [та ін.]; Міністерство освіти і науки України, Львівський національний університет ім. І. Франка, юридичний факультет. Х. : Право, 2019. 437 с.
13. Музиченко П.П. Історія держави і права України: Навч. посіб. К.: Тов-во „Знання” КОО, 1999.
14. Організація судових та правоохоронних органів: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 2. Основи правоохоронної та правозахисної діяльності / В. В. Афанасьєв, В. С. Бабкова [та ін.]; ред. Л. М. Москвич. 2-е вид., доп. і переробл. Х.: Право, 2018. 368 с.
15. Писаренко Н. Б.Засади адміністративного судочинства (сучасний український контекст): монографія / Н. Б. Писаренко; Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Х.: Право, 2019. 247 с.
16. Скакун О. Ф. Теория государства и права (энциклопедический курс) : учебни. Х. : Эспада, 2007. 840 с. НЕДЕРЖАВНА МОВА
17. Сухонос В.В.Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / В. В. Сухонос, Р. М. Білокінь, В. В. Сухонос. Суми : Університетська книга, 2020. 671 с.
18. Теорія держави і права : навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 332 с.
19. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до держ. іспитів / за заг. ред. О. В. Петришина. 5-те вид., допов. і змінене. Х. : Право, 2016. 198 с.
20. Теорія держави і права: навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 332 с.
21. Теорія держави та права : навч. посіб. / за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. К.: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.